

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k oznámeniu Komisie s názvom Politika a riadenie v oblasti internetu – Úloha Európy pri formovaní budúcnosti riadenia internetu

(Úplné znenie tohto stanoviska sa nachádza v anglickom, vo francúzskom a v nemeckom jazyku na webovej stránke európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2014/C 246/04)

I. ÚVOD

I.1. Konzultácie s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov

1. Dňa 12. februára 2014 Európska komisia uverejnila oznámenie o politike a riadení v oblasti internetu (ďalej len „oznámenie“) ⁽¹⁾. Oznámenie bolo prijaté po odhaleniach o rozsiahlom sledovaní, ktoré vykonávala Národná bezpečnostná agentúra Spojených štátov na internete (a prostredníctvom internetu), čo ovplyvnilo dôveru v internet a jeho súčasný model riadenia a podnietilo výzvu na okamžitú reformu.
2. Vyjadrujeme poľutovanie nad skutočnosťou, že s nami pred uverejnením oznámenia neboli vedené konzultácie. Keďže však riadenie internetu a práva na ochranu súkromia a údajov spolu úzko súvisia, rozhodli sme sa vydať toto stanovisko z vlastnej iniciatívy podľa článku 41 ods. 2 nariadenia 45/2001.

I.2. Obsah oznámenia

3. V oznámení sa navrhuje základ pre spoločnú európsku víziu riadenia internetu. Zámerom oznámenia je okrem iného:
 - chrániť a podporovať základné práva a demokratické hodnoty, ako aj riadiace štruktúry skladajúce sa z viacerých zainteresovaných strán a vychádzajúce z jasných pravidiel a dodržiavania uvedených práv a hodnôt,
 - podporovať jednotnú, nefragmentovanú sieť, podliehajúcu rovnakým normám a zákonom, aké platia v iných oblastiach nášho života, a v ktorej jednotlivci môžu využívať svoje práva a v prípade porušenia týchto práv využívať opravné prostriedky ⁽²⁾.
4. V snahe dosiahnuť tieto ciele sa oznámenie zameriava na hlavné politické oblasti dôležité pre zložitý ekosystém riadenia internetu, a to na vypracovanie zásad riadenia internetu, rámcovej spolupráce a základných funkcií internetu. Uvádzajú sa v ňom aj konkrétne návrhy spôsobov posilnenia súčasného modelu založeného na viacerých zainteresovaných stranách. Na záver oznámenie ponúka pohľad do budúcnosti, pokiaľ ide o niektoré kľúčové otázky, ktoré treba riešiť v súvislosti s riadením internetu v budúcnosti, konkrétne silnú súhrnu medzi technickými normami a politikou v oblasti internetu, kľúčové výzvy týkajúce sa obnovenia dôvery a kompetenčné spory a kolízie právnych poriadkov.
5. Hlavnými zásadami reformy by podľa názoru Komisie mali byť zvýšená transparentnosť, zodpovednosť a inkluzívnosť spôsobu riadenia internetu.
6. Komisia kladie do centra reformy základné slobody a ľudské práva, s ktorými sa „*nedá obchodovať*“ a ktoré „*musia byť chránené online*“ ⁽³⁾.

I.3. Cieľ stanoviska

7. Od uverejnenia oznámenia sa diskutovalo o vývoji riadenia internetu, a to najmä na zasadnutí Internetovej spoločnosti pre pridelené mená a čísla (ICANN), ktoré sa konalo v marci 2014 v Singapure, a na celosvetovej konferencii viacerých zainteresovaných strán o budúcnosti riadenia internetu (NetMundial), ktorá sa uskutočnila v apríli 2014 v Brazílii. Diskusia bude pokračovať na zasadnutí ICANN, ktoré sa bude konať v júni 2014 v Londýne.

⁽¹⁾ COM(2014) 72 final.

⁽²⁾ Pozri oznámenie, s. 2.

⁽³⁾ Podpredsedníčka Komisie Neelie KROESOVÁ, tlačová správa IP/14/142 z 12. februára 2014.

8. Týmto stanoviskom by sme chceli prispieť do diskusie, keďže každá reforma riadenia internetu bude mať pravdepodobne značný vplyv na občanov a ich základné práva a v neposlednom rade na práva na ochranu súkromia a údajov. Hoci sa toto stanovisko zaoberá globálnym problémom a hoci sa v ňom zohľadňuje vývoj na globálnej úrovni, zameriava sa na opatrenia, ktoré môže Európska únia a jej inštitúcie prijať, aby zasiahli do diskusie a štruktúr riadenia internetu a procesov samotných.
9. Toto stanovisko obsahuje tri oddiely. Oddiel II vychádza z úzkeho vzťahu, ktorý existuje medzi riadením internetu na jednej strane a ochranou súkromia a údajov na strane druhej. V oddiele III sa skúma, ako súčasný systém právnych predpisov EÚ môže pomôcť pri formovaní internetu, so zameraním na opatrenia a pravidlá, prostredníctvom ktorých sa dá zabezpečiť, aby boli práva jednotlivcov na ochranu súkromia a údajov náležite dodržiavané. Oddiel IV sa venuje ďalším opatreniam, ktoré sa zdajú byť potrebné aj nevyhnutné na to, aby sa dosiahlo uspokojivé formovanie riadenia internetu a ktorých cieľom je zabezpečiť včasnú reakciu na problémy, ktoré internet dennodenne prináša.

V. ZÁVER

67. Víťame snahu Komisie prejavenu v oznámení určiť hlavné politické oblasti, ktoré treba podrobiť reforme po škandáloch týkajúcich sa sledovania, ktoré otriasli dôverou používateľov internetu ako nástrojom účasti na demokratickej diskusii.
68. Komisia uznala, že je potrebný spoločný a skutočne globálny model riadenia internetu, a preto sa zaviazala k niekoľkým iniciatívam zameraným na zabezpečenie čo najväčšej inkluzívnosti a transparentnosti procesu reformy.
69. Na základe návrhov a úsilia Komisie sme v tomto stanovisku sformulovali niekoľko návrhov, ktoré boli vypracované s cieľom účinne vyriešiť závažné problémy týkajúce sa úzkeho vzťahu medzi ochranou súkromia a údajov a internetom.
70. Naše poznámky sa zameriavajú najmä na tieto body:
 - V diskusiách o politike v oblasti internetu by sa mal zohľadňovať charakter základných práv na ochranu súkromia a údajov. Tieto práva sú základom online interakcií medzi používateľmi a mali by byť chránené online aj offline.
 - Do diskusií o riadení internetu by mala byť prioritne zaradená ochrana súkromia a údajov.
 - V rámci prístupu k riadeniu internetu, do ktorého je zapojených viacero zainteresovaných strán, podporujeme opatrenia na zabezpečenie širokého zastúpenia zainteresovaných strán vrátane uznania úlohy, ktorú zohrávajú orgány na ochranu údajov pri zlepšovaní jednotnosti presadzovania pravidiel ochrany údajov na globálnej úrovni.
 - Víťame, že sa Komisia zaviazala k podpore rýchleho prijatia kľúčových právnych predpisov, najmä navrhovaného všeobecného nariadenia o ochrane údajov. Súčasťou reformy riadenia internetu by malo byť posilňovanie práv dotknutých osôb a práva na výmaz.
 - Komisia by mala podporovať komplexný prístup k riadeniu internetu a zaistiť bezpečnosť spracúvania osobných údajov. Vyzývame Komisiu, aby podnikla kroky na uľahčenie koordinácie bezpečnostných politík na globálnej úrovni, keďže akýkoľvek rozpor medzi týmito politikami by ohrozil bezpečnosť aj ochranu údajov.
 - Víťame odkaz Komisie na úzky vzťah medzi technickým návrhom a ochranou údajov. Podporujeme Komisiu v tom, aby pracovala na začlenení noriem optimálnej ochrany údajov do príslušnej technológie už v ranej fáze návrhu (*špecificky navrhnutá ochrana údajov a štandardne určená ochrana údajov*).

- Pokiaľ ide o neutralitu siete, dôrazne odporúčame, aby bez toho, aby sa to dotklo súčasnej diskusie o neutralite siete, každé napokon prijaté riešenie získalo všeobecný súhlas, pokiaľ ide o zásady, ktoré sa majú uplatniť, a potrebu poskytnúť primerané záruky pre používateľov a ich práva.
- Podporujeme úsilie Komisie nájsť rýchle riešenie rozporov medzi právnymi predpismi, ktoré často vznikajú v súvislosti s internetom a ohrozujú práva používateľov na ochranu súkromia a údajov. Navrhujeme tiež, aby sa v prípadoch, ktorých súčasťou sú kompetenčné spory, poskytovali používateľom doplňujúce a presnejšie informácie o právnych predpisoch a zárukách týkajúcich sa ochrany údajov, ktoré sa vzťahujú na spracovávanie ich osobných údajov.
- Žiadame, aby Komisia a iné súkromné a verejné zainteresované strany vyvíjali väčšie úsilie s cieľom posilniť medzinárodnú spoluprácu v oblasti ochrany údajov, ako aj zblíženia medzinárodných zainteresovaných strán v otázke spoločných technických noriem a noriem ochrany údajov.
- Očakávame, že Komisia sa postaví na čelo týchto snáh a urýchli diskusie o novom modeli riadenia internetu. Povzbudzujeme Komisiu najmä k tomu, aby podporovala normy EÚ v oblasti ochrany údajov, a aby tiež podnecovala tretie krajiny k tomu, aby pristúpili na príslušné medzinárodné normy ochrany údajov. Okrem toho podporujeme prijatie medzinárodného nástroja, ktorý by si vyžadoval dodržiavanie noriem ochrany údajov zo strany spravodajských orgánov a orgánov presadzovania práva.

V Bruseli 23. júna 2014

Giovanni BUTTARELLI

zástupca európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov
